

SOS Racisme, Danmark
Nørre Allé 7
2200 København N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

København d. 5. oktober 2023

SOS Racismes høringsvar vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.), med svarfrist 6. oktober 2023

Til Social-, Bolig- og Ældreministeriet,
att. masz@sm.dk; post@sm.dk

SOS Racisme, Danmark takker for tilsendelse af lovforslaget til høring.
Vi har kun nogle korte kommentarer til det første punkter, ingen løsningsforslag, men blot en bekymring.

1. Lovfæstelse af den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold.

SOS Racisme finder, det er vigtigt at forebygge og undgå æresrelaterede konflikter, tvangsægteskaber, genopdragelsesrejser og fx kvindelig omskærelse, og at hjælpe de unge, der ufrivilligt er blevet sendt tilbage, hvis de vil tilbage til Danmark.

Samtidig vil vi gerne råbe vagt i gevær, fordi der i de senere år har været nogle sager, hvor myndighederne formentlig har overfortolket, hvad der er sket i forbindelse med nogle unges rejser til det land, som de selv eller deres forældre kom fra.

Og samtidig er vi frustrerede over, at når det gælder fratagelse af opholdsret og tilbagesendelse af unge og voksne flygtninge og asylansøgere fra Danmark, er Danmark dobbeltmoralisk: Der tages – fx ved tilbagesendelse til Somalia - slet ikke behørigt hensyn til at piger bør beskyttes mod sundhedsfaren fra kvindelig omskærelse, FMG. Eller til, at de vil være i stor for at dø af sult, tørst og sygdom på grund af fødevarer mangel kombineret med tørke, og 3,7 millioner internt fordrevne i landet, og mangel på sikkerhed og fødevarer i IDP-lejrene. Der blev ikke erklæret hungersnød trods en høj dødelighed af sult, tørst og infektioner forbundet fejllernæring.

I forhold til FMG respekterer Udlændingemyndighederne hverken Børnekonventionen eller Kvindekonventionen. Flygtningenævnet har hidtil kun givet asyl begrundet i risikoen for FMG, når

det – efter et afslag på asyl, har fået kritik fra en af komiteerne under FN's Menneskerettighedsråd: fx Kvindekomiteen eller Børnekomiteen, og har ellers argumenteret, at barnets mor har været stærk nok til at tage flugten til Danmark, og så er hun nok også stærk nok til at forhindre, at nogen i familien, som de tilbagesendte skal bo hos, får pigen omskåret. **Først efter svar fra Børnekomiteen om, at barnet har ret til beskyttelse mod at undgå et indgreb som FMG, der giver en varig skade**, og at det ikke kan afhænge af nogle myndigheders formodninger om moderens evner til at forhindre FMG, er nogle konkrete sager blevet genoptaget og familien har fået opholdstilladelsen tilbage. Men risikoen for FMG er ekstremt høj, når 99% af kvinder i Somalia over 15 år er omskåret, og tallet er steget fra tidligere, trods flere års indsats mod FMG i Somalia.

Og – modsat - er vi kedde af, at genoptagelse af en retssag om omskærelse af to piger i Somalia blev afvist. Ifølge Danmarks Radios podcast herom – er der sandsynligvis foregået et justitsmord på forældrene, som begge har været fængslet for det. Flere gynækologer, som er eksperter på feltet i og uden for Danmark har ment, at der ikke har været tegn at se på FMG – ud fra en video af en gynækologisk undersøgelse af den ene pige. Den ældste datter har benægtet det, og har søgt og søgt at få dommen omstødt for at hendes forældre kunne blive rensset; men Den Særlige Klageret har ikke sagt ja til at få sagen genoptaget, hvilket jo efterlader tvivl og utryghed.

For cirka 20 år siden udløste en skolelæges undersøgelse af en somalisk pige, som myndighederne troede havde været udsat for FMG - uden forældrenes accept eller orientering og uden de var til stede – mange protester og megen mistillid fra det somaliske samfund i Danmark. Det er vigtigt at bestemte befolkningsgrupper ikke bare fratages forældrerettighederne på grund af deres oprindelse.

I forhold til det fremsatte lovforslag kan vi også være bekymrede for, hvad der kan ske, hvis de børn og unge, som samfundet vil beskytte, selv kobles helt ud af processen, fordi det er svært at få kontakt med dem, hvis de allerede er rejst til forældrenes oprindelsesland. De større børn må også selv have en mening om, og kunne fortælle om, hvad der sker omkring dem. På den ene side vil nogle børn gøre, hvad de kan for at beskytte deres forældre. Men det kan være en chance for andre børn, der gerne vil hjem eller tilbage til Danmark. Vi må ikke acceptere overgreb mod børn; men i disse meget følsomme sager er det ekstra vigtigt at handle på en måde, der ikke udsætter barnet for unødigt fare, og heller ikke anklager forældrene for noget, der slet ikke har fundet sted. Der må ske en reel afvejning af både børnenes og forældrenes retssikkerhed. Samtidig kan vi godt forstå, at det kan være svært at opnå telefonisk kontakt med et barn i udlandet, i alt fald hvis man ikke allerede har inddraget forældrene og bedt om et telefonnummer til dem, børnene er hos.

Det seneste år er der i udlændingesager kommet mere fokus på Istanbulkonventionen, som Danmark ratificerede i 2014. Nogle af dens bestemmelser kan formentlig også anvendes i hvert fald i nogle af sagerne.

For SOS Racisme Danmark,
Anne Nielsen